

ABC

PISMO CODZIENNE
INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIEM

Polska fabryka pod Wenecją zawałiła się 10 ludzi zabitych

WENECA, 25.11. (AW). Wczoraj rano zawałiły się warsztaty fabryki kryształów w Murano pod Wenecją. 10 ludzi zostało zabitych, wielu rannych. Właścicielem fabryki jest Polak.

Pod Niceą we Francji Belweder zasypany Z gruzów wydobyto 40 osób

PARYŻ, 25.11. (AW). Z Nicei donoszą, iż w pobliżu miasta obsunęła się góra. Ucierpiała silnie miejscowość Rougo oraz miasteczko Belveder, w którym zasypanych zostało 50 domów. Dotychczas z gruzów wydobyte zostało 40 trupów.

Zywcem pogrzebani 10 górników zginęło w kopalni kanadyjskiej Wstrząsająca tragedia ludzi pracy

LONDYN, 25.11. (ATE). W Kanadzie, w miejscowości Coleman, w prowincji Alberta, zdarzyła się w kopalni katastrofa, która pociągnęła za sobą 10 ofiar. Po pierwszym wybuchu, jaki nastąpił w kopalni, większość górników udało się uciec z życiem. Na pomoc 10 pozostałych w

Gdzie dwóch się nie zgadza — jeden musi ustąpić

Powiedział przedstawicielowi „ABC” p. Wice-Premier Bartel Dlaczego ustępuje p. Wice-Minister Ośw. p. Gayczak

W związku z wiadomościami o dymisji Wice - Ministra Oświaty p. Gayczaka, przedstawiciel „ABC” zwrócił się do p. Wice - Premiera Bartla z zapytaniem, co wpłynęło na dymisję:
— Dymisja — oświadczył p. Wice - Premier Bartel — jeszcze nie jest udzielona. Załatwi to Rada Ministrów.
— Ale p. premier stawia wnioszek dymisję? Czy można wiedzieć, jakie są tego przyczyny? — pytamy.

— Jeżeli się dwu ludzi nie zgadza — oświadcza p. Wice-Premier — jeden musi ustąpić. Ponieważ ja nie mam zamiaru ustąpić, przeto odejść musi p. Gayczak.

9 dni w zalanej kopalni

LONDYN, 25.11. (ATE). W miejscowości Hazleton w stanie Pensylwanja w kopalni Tomhocken udało się uratować pięciu górników, którzy byli uważani za straconych. Górniccy ci od 16 b. m. znajdowali się pod ziemią odcęci przez wodę, która zalała część kopalni.

Monarcha bez tronu

Następca cara w Paryżu

PARYŻ, 25.11. (Rps.). Tuższe pisma emigracji rosyjskiej donoszą, że w najbliższych dniach oczekiwany jest przyjazd pretendenta do tronu rosyjskiego w. ks. Cyryła Włodzimierzowicza do Paryża.

Fala 1000 metrów

Olbrzymia wieża antenowa, którą buduje Polskie Radio. (Potrz str. 5).

Claude Farrère w Warszawie

wygłosi dnia 25 b. m. odczyt w sali Filharmonji pod trapijącym tytułem „Kobieta dawniej i dziś”

Niech żyją kawalerzyści polscy!

Jeszcze jedna druga nagroda Na konkursie hipicznym w Nowym Yorku

NEW - YORK, 25.11. (PAT). W czwartym konkursie hipicznym major Tonczek na „Hamlecie” zdobył drugą nagrodę. Jest to już trzecie wyróżnienie jeźdźców polskich w trzecim dniu zawodów. W pierwszym dniu zdobył

trzecie miejsce rotmistrz Krolidowicz na „Jacku”, w drugim por. Szosland otrzymał pierwszą nagrodę, dziś przychodzi wiadomość o trzecim z rzędu zwycięstwie naszych kawalerzystów.

Rodzice! Nareszcie Sejm zajmie się Sprawą zmian podręczników szkolnych

Z obrad komisji budżetowej Sejmu

Na posiedzeniu Sejmowej Komisji Budżetowej poseł Kaczyński (Ch. D.), referował dziś rano budżet Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Referent postawił wniosek o podwyższenie budżetu oświaty o sumę 816.000 zł. Poza tem referent postawił następujące wnioski: 1) o zreorganizowanie rachunkowości Ministerstwa i przekazanie części zadań centrali kuratorom, 2) o zniesienie wydziału budowlanego i o przekazaniu jego czynności M. Rob. Publicznych, 3) o zakazaniu nauczycielom zbyt częstych zmian podręczników.

Ten ostatni wniosek ma szczególne znaczenie, gdyż dla niezamożnych rodziców ciągle

zmiany podręczników są dotychczas bardzo poważnymi i zbyt ciężkimi.

GIEŁDA

Podane przez nas wczoraj kursy na giełdzie urzędowej spadły jeszcze niżej. Choć dziś zauważać się daje poprawa, tendencję określić można jako w dalszym ciągu chwiejną, a raczej słabą. Większem, stosunkowo, zainteresowaniem cieszą się papiery państwowe o stałej walucie i listy zastawne, niż akcje.

Dziś płacono: Bank Dyskontowy 9.70, Handlowy 310, Polski 81, Cerata 1, Wiess 2.90, Cukier 2.80, Węgiel 68.50, Nobel 2.45, Cegielski 13.50, Lilpopy 15.50, Modrzejów 3.55, Norblin 90, Ostrowiec 7.20, Haberbush 65, Spirytus 1.90.

4 i pół proc. L. Z. ziemskie złotowe 36.60, 5 proc. miejskie złotowe 42.

Zapotrzebowanie walut obcych normalne, pokrycie dostateczne. Kurs dolara bez zmiany: gotówka zł. 8.99, dewizy zł. 9.

Czeki na Paryż i Medjolan obniżyły się, Londyn również ponownie się obniżył o 1 grosz. Urzędowo notowano: Londyn 43.67, Paryż 31.12, Zurych 173.92 i pół, Medjolan 37.80.

Apetyty niemieckie rosną
Dawniej 40.000 — teraz 60.000
Dawniej 5.000 — teraz 12.000

Wydalenie robotników polskich z Niemiec

BERLIN, 25.11. (ATE). Po między rządem polskim a niemieckim toczą się obecnie rokowania w sprawie robotników sezonowych, ewakuowanych przez rząd niemiecki. O ile poprzednio chciano wydalić 40 tysięcy robotników Polaków, o tyle teraz rząd niemiecki zamierza wydalić 60 tysięcy Polaków, zamieszkałych w Niemczech. O ile

dawniej miano wydalić rokrocznie 5 tysięcy osób, to obecnie rząd niemiecki podwyższył tę sumę do 12 tysięcy.

W sprawie tej toczą się rozmowy pomiędzy przedstawicielami obu zainteresowanych rządów, gdyż projekty niemieckie muszą z natury rzeczy wywołać kontrakcję polską.

NASZE ABC

DZIWNĄ POGŁOSKĄ

W kuluarach sejmowych gruchnęła wczoraj nieprawdopodobna pogłoska, o podjęciu przez pewne czynniki akcji, zmierzającej do przedłużenia kadencji obecnego sejmiku o dwa lata.

O dwa lata...

Początkowo tę dziwną pogłoskę większość posłów przyjęła ze zdumieniem i uśmiechem. Wkrótce jednak okazało się, że znaleźli się obrońcy projektu, którzy gotowi argumentami przekonują swych przeciwników o konieczności przedłużenia egzystencji obecnego Sejmu.

Jakie to są argumenty?

Gospodarze i politycy. Polska — twierdzą zwolennicy przedłużenia kadencji Sejmu o dwa lata — nie ma ustalonych stosunków gospodarczych i finansowych. Przedwczesne wybory naraziłyby organizm gospodarczy na potężny wstrząs. Nie jest on w interesie państwa. Warunki rozwoju gospodarczego i finansowego trzeba utrwalić. Szereg robót zapoczątkowanych w tych dziedzinach wymaga spokoju i czasu. Poza to — i tu trochę jękają się zwolennicy dziwnego pomysłu — ustroj państwa jest w okresie przebudowy. Aby go wykończyć, trzeba znowu spokoju i czasu. Przedwczesne wybory mogą sparaliżować tę robotę...

Dużo się też mówi w tych rozmowach o niebezpieczeństwie komunistycznym.

Przeciwnicy przedłużenia kadencji obecnego Sejmu twierdzą, że cała ta akcja rozpoczęta została przez czynniki, które potrzebują więcej czasu, aby przygotować swoje organizacje na okres wyborczy. Przedwczesne wybory mogą ich zepchnąć z widowni politycznej.

Tyle mówi się w dyskusjach kuluarowych.

Pogłoskę notujemy z obowiązku dziennikarskiego.

Wiele w niej jest prawdy, okaże czas.

Co się dzieje w tej Warszawie

— Przy ul. Obozowej nr. 26 pozostawiony bez opieki 2-letni Jan Lipman napil się nafty. Pierwszej pomocy dziecku udzielił lekarz w ambulatorjum Pogotowia.

— Na pl. Muranowskim wprost budki tramwajowej na przechodzącą przez jezdnię 56-letnią Golde Grünchausową żonę właściciela składu węgla (Muranowska nr. 19) najechał samochód nr. 19627 (1066), prowadzony przez szofera Władysława Brochockiego (Sienna nr. 91). Lekarz Pogotowia stwierdził rany tłuczone głowy, złamanie lewej nogi i lewej ręki i, po opatrunku, przewiózł nieszczęśliwą do szpitala żydowskiego. Szofer, który był podchmielony, aresztowano.

— Na ul. Bielańskiej wprost ul. Tłomackiej szofer samochodu nr. 532 Franciszek Maciejewski (Prosta nr. 38) przejechał 48-letnią Stanisławę Brzezińską (Żelazna nr. 31). Poszwankowaną tymże samochodem przewieziono do ambulatorjum Pogotowia, gdzie lekarz stwierdził potłuczenie kręgosłupa oraz rany tłuczone głowy i, po opatrunku, przewiózł Brzezińską do szpitala Dzieciątka Jezus.

„Wódka Lenińska. Cena 50 kop”

Lenin będzie rozpijał Rosję

MOKSWA, 25.11. (RPS). — Prasa sowiecka donosi, że pewne przedsiębiorstwo handlowe w gubernji Niżegorodkiej sprzedaje wódkę w butelkach, na etykietach których widnieją

portrety Lenina oraz napis „Wódka Lenińska. Cena 50 kop.” Pisma moskiewskie protestują przeciwko takiej „profanacji” pamięci zmarłego „wódzki”.

Skradziono 5.000

MOSKWA, 25.11. (RPS). Na linii Charków — Lichaczowo uzbrojona banda dokonała napadu na pociąg osobowy. Bandyci zatrzymali pociąg, sterowały

zowali urzędników pocztowych i wynieśli z wagonu pocztowego worek, który zawierał 5 tys. rubli gotówką.

Święte regulowanie ruchu

Ojcowie miasta dajcie 5000 złotych

Wydział techniczny magistratu zamierzał jeszcze w tym roku urzeczywistnić swój dawny projekt, dotyczący regulowania, przy zbiegu ul. Marszałkowskiej i Al. Jerozolimskiej ruchu ulicznego za pomocą urządzeń świetlnych, w tym bowiem punkcie stoi cy panuje największy ruch

pieszy i kołowy i w pewnych godzinach już teraz powstają w tem miejscu znaczne trudności w jego regulowaniu.

Wobec tego byłoby pożądane, aby odpowiednia kwota, nie przekraczająca 5.000 zł., została przez władze miejskie wstawiona do budżetu na r. 1927.

O zmniejszenie kaucji

od pośredników handlowych

Jak nas informują, slery przemysłowo-handlowe zwróciły się do władz centralnych z memorjałem, w którym przedłożona jest opinia tych sler w sprawie projektu rozporządzenia p. Prezydenta Rzplitej o kaucjach, wymaganych od pośredników. Chodzi tu głównie o trudności stawiane pośrednikom przez domaganie się specjalnych zabezpieczeń, co cze-

stokroć uniemożliwia im przeprowadzenia transakcji. Izby przemysłowo-handlowe stoją na stanowisku, że w poszczególnych wypadkach władze rządowe mogłyby się ograniczać do referencji izb, lub innych miarodajnych zrzeszeń gospodarczych w tych miejscowościach, gdzie jeszcze niema izb handlowych.

Pani Nana, kalafiorzy i pieprzyk

Historja omal nie tragiczna

Pani Nana Mąderek, sprzedawała kalafiorzy na Koszykach.

I byłoby wszystko w porządku, gdyby nie... pieprzyk. Tak, dosłownie pieprzyk, który „upiększał” lica p. Nany. Pieprzyk bowiem miał włoski, które pragnęła p. Nana za wszelką cenę usunąć.

Na okazję nie czekała długo, gdyż oto w dniu wczorajszym zjawił się w kramiku p. Nany fryzjer p. Lucjan Bursiak, a jako, że był bezrobotny, zaczął narzekać na ciężkie czasy, zastój i związane z tem pustki żołądkowe.

Pani Mąderek, dowiedziawszy się, iż ma fryzjera przed sobą z radości aż usiadła.

Oto bowiem przyszedł ten, który urodę jej może doprowadzić do należytego porządku.

Po krótkich pertraktacjach zgodził się p. Bursiak zgolić włoski na pieprzyku p. Nany.

Upatrzone chwile, gdy mama Ma-

derek poszła na chwilę do sąsiedniej knajpki na jednego i zabrano się do wykonania raz powziętego planu.

P. Lucjan z całą znajomością swego fachu zabrał się do roboty.

Wyostrzył brzytwę i przystąpił do ceremonji golenia.

Atoli w tem miejscu... awantura.

Koleżanki, sądząc, iż opryszek jakiś godzi na życie p. Nany skoczyły na sukurs.

Posypały się razy na głowę szlachetnego p. Bursiaka, który nie mogąc oprzeć się przemocy, mocno poturbowany, uległ, a właściwie legł, nie na laurach coprawda, lecz na... włoszczyźnie.

I byłaby się cała historia może bardzo tragicznie skończyła, gdyby nie skuteczna interwencja policji, która zjawia się zwykle najnieoczekiwanej.

O zajściu spisano protokół, a poturbowanego p. Bursiaka opatrzył lekarz.

Gawron nożem Gawronową

Wojowniczy imci Wiktor Gawron. Szara l. w czasie sprzeczki uderzył swą żonę Marię nożem w lewy bok.

W stanie dość ciężkim odwieziono ranną do szpitala Dzieciątka Jezus.

Chłopiec czy dziewczynka? I to tragedia

Gorzki zawód spotkał w tych dniach małżonków Maiersen.

Oto po piętnastu chudych latach „nieurodzaju”, nastąpił jeden rok „tłusty”, w którym pp. M. doczekali się potomka.

Gdy jednak potomek okazał się... córką p. Mendel wniósł prośbę o rozwód.

A pani Chaja lka...

„Na pomoc, na pomoc” Otruty jodyną

Dziś o godzinie 2 nad ranem na ulicy Belwederskiej koło domu Nr. 32 — 34 rozległo się wołanie: „na pomoc”.

Przybyły posterunkowy ujrzał leżącego na ziemi 23-letniego, jak się później okazało, Eugenjusza Dorotko, który w celu samobójczym napil się jodyny.

W stanie ciężkim przewieziono Dorotka do szpitala Dzieciątka Jezus.

Przyczyny zamachu samobójczego nie ustalono.

Na jezdni można się spotkać ze śmiercią

Wczoraj, o godz. 6 min. 30 wiecz., szofer samochodu Nr. 732, Franciszek Maciejewski, Prosta 34, przed domem Nr. 14 przy ulicy Bielańskiej, najechał na przechodzącą jezdnią 40-letnią Stanisławę Brzezińską (Żelazna 31), która w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Dzieciątka Jezus.

Malarz spadł z drabiny i złamał nogę

Wczoraj nad wieczorem przy ulicy Płockiej 37, podczas wykonywania robót mularskich spadł z drabiny z wysokości II piętra Stanisław Barański, Płocka 76, przyczem padając złamał obie nogi.

Wezwane Pogotowie musiało rozplątywać powikłane i okropnie powykęcane nogi.

W stanie b. ciężkim odwieziono go do szpitala na Czystem.

Orgja samochodowa

Na placu Mirowskim, szofer pędząc z niedozwoloną szybkością przejechał kobietę, niewiadomego nazwiska.

Szofer zbiegł.

Kobietę w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala Dz. Jezus.

Na targowisku

Dziś, godz. 10.

Brukiew kłg. 7 — 8 gr., buraki kłg. 10 gr., cebula kłg. 38 — 40 gr., chrzan 1 zł. 50 gr., kalafiorzy I gat. 40 — 50 gr., II gat. 20 — 22 gr., kapusta kłg. 20 gr., kiszona 30 gr., czerwona w główkach 20 — 25 gr., włoska 20 — 25 gr., brukselska kłg. 50 — 60 gr., marchew kłg. 7 gr., pietruszka kłg. 24 — 30 gr., pory pęczek 12 — 16 gr., salata główka 15 — 20 gr., selery kłg. 24 — 30 gr., szczaw kłg. 50 — 60 gr., szpinak kłg. 30 gr., kartofle wozowe za 100 kłg. 13 — 14 zł., wagonowe za 100 kłg. 10 — 11 zł.
Wozów 265.

DZISIEJSZE PISMA

PORANNE

DONOSZĄ ŻE:

Sejmowa komisja budżetowa obradowała w dalszym ciągu nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych.

Senacka komisja skarbowo-budżetowa zakończyła rozprawę o sprawozdaniu Najwyższej Izby Kontroli Państwa o działalności ministerstwa Rolnictwa.

Premjer Piłsudski przed wyjazdem do Wilna odbył dłuższą konferencję z ministrem Zaleskim. Powrót p. Premiera nastąpi w niedzielę.

Sejmowy klub P. P. S. uchwalił domagać się jaknajszyszego zwołania komisji spraw zagranicznych, na którejby p. minister Zaleski złożył expose o zagadnieniach międzynarodowych. W dalszym ciągu klub postanowił wysunąć postulat zmiany Konstytucji w tym kierunku, aby Sejm mógł się rozwiązać mocą własnej uchwały.

Komisja konstytucyjna uznała, że Seim ma prawo w każdej chwili uchylić rozporządzenie z mocą ustawy, w drodze zwykłej ustawy.

Baczność Rezerwiści

Jutrzejsze

zebrania kontrolne

W piątek, 26 listopada, w kolejnym dniu zebrań kontrolnych dla szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia, winni stawić się: 1) przynależni do P. K. U. Nr. 1, zamieszkałi w 2, 4 i 10-ym komisariatach P. P., urodzeni w r. 1901 (tylko ci, którzy nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych w r. 1925), oraz ur. w r. 1899 i 1900 (tylko ci, którzy w r. 1925 i 1926 nie odbyli ćwiczeń w rezerwie i nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych) — w komisji nr. 2 (koszary 30 p.p. w Cytadeli, wejście przez t. z. bramę powązkowską nr. 2), zam. w 7 i 12-ym kom., ur. w r. 1901 (tylko ci, którzy nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych w r. 1925) oraz ur. w r. 1899 i 1900 (tylko ci, którzy w r. 1925 i 1926 nie odbyli ćwiczeń w rezerwie i nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych) — w komisji nr. 3 (koszary zakładu mundurowego w Cytadeli), zam. w 5-ym i 10-ym kom., ur. 1890, 1895, 1896 i 1897 (tylko ci, którzy nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych w r. 1925) — w komisji nr. 4 (Ciepła 32):

2) przynależni do P. K. U. Nr. 2, zam. w 12-ym kom., ur. w r. 1897 i 1901 (tylko ci, którzy nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych w r. 1925) oraz ur. w r. 1899 i 1900 (tylko ci, którzy w r. 1925 i 1926 nie odbyli ćwiczeń w rezerwie i nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych) — w komisji nr. 1 (koszary dyonu samochodowego, ul. Konwiktorska 3), zam. w 20 i 21-ym kom., wszyscy ur. w r. 1891 — w komisji nr. 2 (koszary art. konnej, ul. Huzarska), zam. w 11-ym kom., ur. w r. 1895 (tylko ci, którzy nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych w r. 1925) — w komisji nr. 3 (koszary I p. szwoleżców, ul. Ułańska), zam. w 23-im kom., wszyscy ur. w r. 1891 — w komisji nr. 4 (koszary I p. lotniczego na lotnisku w Mokotowie), wreszcie

3) przynależni do P. K. U. Nr. 3, zam. w 14, 15, 17, 18, 19 i 25 kom., ur. w r. 1897 (tylko ci, którzy nie stawili się do raportu, względnie zebrań kontrolnych w r. 1925) — w komisji nr. 1 (lokal P. K. U., ul. Szeroka 3, pokój nr. 3).

Magazyn Fabryczny Wyrobów Platerowanych

B-CIA HENNEBERG

WARSZAWA

ul. TRĘBACHA 1.

POLECA ZNANE SWE WYROBY

70-lecie istnienia fabryki jest naj-

lepszą gwarancją dobroci wyrobów

Współpraca Rządu z Sejmem

Co będzie z dekretem prasowym?

W sobotę, pojutrze mija termin

Stosunki pomiędzy Rządem a Sejmem zaczęły się w dniach ostatnich wyprostowywać. Szczególnie korzystne wrażenie wywarła w kołach poselskich zapowiedź współdziałania Rządu z komisją administracyjną, która podjęła dalsze prace nad ustawami samorządowymi.

Przedstawiciele Rządu mieli najlepszy przykład na obradach komisji spraw wewnętrznych, iż posłami kierują mądrze i rzeczowo w ocenie faktów i zjawisk. Mamy głębokie przekonanie, iż dyskusja nad budżetem Ministerjum Spraw Wewnętrznych, choć była dość zacięta, jednakże w rezultacie dla obu stron była bardzo korzystna.

Niemile natomiast uderzył każdego fakt, iż wczoraj w obradach komisji konstytucyjnej nie brał udziału żaden z przedstawicieli Rządu. O posiedzeniu komisji Rząd był uwiadomiony. Pogłoski jakoby Premier Marszałek Piłsudski nie przyjął prezesa komisji pos. Polakiewicza nie odpowiadają prawdzie, gdyż pos. Polakiewicz nie zabiegał o posłuchanie, nie mógł być przeto nieprzyjęty.

Komisja konstytucyjna po szerokiej debacie jednomyślnie uznała prawo dokonywania zmian w dekretach Prezydenta w każdej chwili. Zasada zatem teza została obroniona.

Ale nam chodzi o stronę praktyczną. Rzecz cała powstała na tle dekretu prasowego. Dekret ów obowiązuje. Jest wykonywany. Szczególnie gorliwie stosowany jest w województwach: śląskiem, krakowskim i poznańskim.

Jeden z dzienników rządowych ogłosił wczoraj, iż Rząd dekret wycofał. Skąd? Gdzie o tem oznajmiono? Jest faktem, iż Rząd dekretu dotąd nie wniósł do Sejmu. Z mocy

zatem art. 44 Konstytucji dekret automatycznie przestaje działać w dniu 27 listopada. Ale skąd się o tem dowie jakiś starosta, siedzący na głębokiej prowincji? Doniesienie dziennikarskie nie jest dla niego miarodajne. Tylko Dziennik Ustaw, gdzie był dekret ogłoszony i gdzie

wyraźnie powiedziano, iż obowiązuje od 9 listopada. Musi być przeto w Dzienniku Ustaw jakaś wiadomość o jego wygaśnięciu, o ile istotnie wygaśnie.

W sobotę mija ów termin dwutygodniowy, do którego miał być do Sejmu wniesiony. Czuwajmy.

Z dnia na dzień

Wygasa strajk angielski

Zniesienie ograniczeń i wolna sprzedaż węgla

LONDYN, 25.11. (ATE). Liczba górników, zatrudnionych obecnie w kopalniach, wynosi 421.478. Dzisiaj zostanie zniesiona większość ograniczeń, dotyczących spożycia węgla. Ko-

palnie uzyskują również w dniu dzisiejszym zupełną swobodę sprzedaży węgla wewnątrz kraju. Zostają zachowane tylko ograniczenia, dotyczące eksportu.

W kotle albańskim

Powstanie pod hasłem niezależności Północnej Albanji

BELGRAD, 25.11. (ATE). — Doniesienia w sprawie powstania albańskiego są sprzeczne. Według wiadomości, ze źródeł albańskich, powstanie zostało złamane. Wczorajem nadeszły jednak wiadomości, świadczące o tem, iż silne oddziały powstańcze zbliżają się do miejscowości Tataris.

Przywódcy ruchu wydali odezwę, iż dążą oni do wywalczenia niezależności północnej Albanji. Rząd jugosłowiański przedsięwziął cały szereg środ-

ków ostrożności, aby przeszkodzić powstańcom w przechodzeniu przez granicę.

Wojewoda Poznański Nie jest ciężko chory

Wbrew doniesieniom niektórych pism, wojewoda poznański p. Bniński nie jest ciężko chory, a jedynie przed kilku dniami nabawił się lekkiego przeziębienia.

Smutno jest bankom w dzisiejszej dobie

Wielki ruch w świecie bankowym

Agonia „wojennych“ banczków

Zmiany w Banku Handlowym

— Gdzież, wy, gdzież wy, amerykańskie kapitały? — Fuzja z Bankiem Zjednoczonych Ziemi Polskich. — Banczki zamierają. — Upadłości i likwidacje, a nawet zgola „przypadki”.

Sprawa zasilenia Banku Handlowego kapitałami amerykańskimi grupy Harrimana odsunęła się dość daleko, a obecnie spodziewane

zmiany w tonie dyrekcji są komentowane na giełdzie z pewnym niepokojem.

Podobno ustąpić ma ze swego stanowiska dyrektor St. Rogaczewski, mówią również, iż ustąpi ze swego stanowiska zastępcy dla Banku dyrektor Wizeł, przemęczony już pracą i ostatnimi wypadkami.

W związku z tem coraz aktualniejszą jest

sprawa fuzji

Banku Handlowego z Bankiem Zjednoczonych Ziemi Polskich,

który podobnie jak i tamten ma duże zobowiązania w stosunku do Banca Commerciale Italiana w Mediolanie. Fuzja ta spodziewana już była w roku ubiegłym, nie doszła jednak do skutku jedynie z powodu starcia Banku Handlowego o pozyskanie kapitałów amerykańskich,

co przeprowadzał na-ter intensywnie członek rady Banku — p. Hipolit Gliwic.

Przed końcem roku bieżącego prawdopodobnie

zjedną z rynku

3 lub nawet więcej banków, które od dwóch lat bez mała są w fazie likwidacji i nie posiadają ani przepisanego kapitału akcyjnego, ani nadziei na pozyskanie poważniejszej grupy finansowej.

Sfery finansowe wymieniają tu Bank Stołeczny, Bank Przemysłowy Warszawski i Bank Prywatny, pozatem takie efemerydy, jak Bank Inwalidzki. Upadłość ogłoszono Bankowi Zjednoczonych Kooperatyw, a w stadium likwidacji znajduje się Polski Bank Kresowy. Sierzy gieldowe również z wielkiem zainteresowaniem oczekują wyniku sprawy wniesionej przeciwko „zaginionemu” Bankowi Agrarno - Przemysł., który dotychczas nie został odnaleziony

Kogo nie zalekają osobliwe koleje banknotu, przesuwającego się w niestannej swej wędrówce z rąk do rąk

Nie w Panamie

Lecz na Kubie wylądował samolot

LONDYN, 25.11. (ATE). Próba dokonania lotu bez zatrzymania z Norfolk w stanie Wirginia do Panamy zakończyła się niepowodzeniem. Jeden z aeroplanów po wyczerpaniu benzyny był zmuszony wylądować na małej wyspce obok Kuby, drugi zmuszony był do opuszczenia się na morze Karaibskie.

Biuro detektywów Informacyjno-Wywiadowcze
Bracka 17, front. Tel. 228-40
Koncesjonowane i kaucjonowane w kraju i zagranicą. Wywiady. Obserwacje. Opieka mienia i osób. Sprawy kryminalne.

„B. B.”
PILZENSKI
„PRAZDROJ”
STANIAŁ
330

III EM.
A 77312P
DZIEŚĆ ZŁOTYCH
PREYCODY
BANKNOTU
Premiera w pierwszych dniach grudnia w kinoteatrze „Colosseum”.

KORNEL MAKUSZYŃSKI

GOŁE NIESZCZĘŚCIE

Historja bardzo rzewna

— Wyszła, czy uciekła — nie wiem!
— A kompres na głowę to może panu pomógł?
Wrona drżał i był bliski wybuchu.
— Panie Walenty, kochany panie Walenty, ja nie żartuję... Ja też myślałem, że zwarzjowałem. Ale to się stało naprawdę: tej gipsowej figury, którą pan oglądał, niema!
— Czekaj pan! — krzyknął Walenty, — to ja panu zabrałem!
— Kto? po co?
— Za podatki!
— Niemożliwe, ja nie płacę podatków. Chyba kto ukradł...
Walenty machnął ręką, jego kobyła z tą samą miną machnęła ogonem.

— Ej, kto by tam...
— Zresztą nie wychodziłem z domu...
— I figury niema?
— Niema!
— I pan mnie nie buja?
— Nie!
— To chodźmy zobaczyć...
Stara, mądra kobyła kiwała łbem na znak, że sprawę trzeba dowodnie rozpatrzyć na miejscu.
Wrona wchodził do pracowni z nowym zapasem niesamowitego ducha, pan Walenty zaś z wiarą, że jego luby sąsiad przecież cokolwiek musiał nieszkodliwie oszaleć. Głęboko się jednak zatroskał i pogląd na całą sprawę odmienił, kiedy naczynie mądrze wszystko zbadał;

17) zaczął mówić cicho i spoglądać z tajonym strachem w mroczne kąty; obaj sprawiali wrażenie, że badają miejsce tajemniczej zbrodni.
— Ja tu jestem głupi, — wyznał wreszcie pan Walenty; — sześćdziesiąt siedem lat żyję, a o czemś takim tom nie słyszał. Czort w tem wszystkim siedzi...
Nagle spojrzął nieufnie na Wronę.
— ...W kościele to pan pewnie dawno nie był...
— Coś takiego, — bąknął rzeźbiarz.
— A gołe panienki pan lepił... Coś by się dało skombinować.
— Co to ma jedno z drugim?
— Może i ma, — czy ja wiem? Djabeł różne sztuki potrafi... Ej, panie Wrona, patrz pan...
— Co się stało? gdzie?
— Dawaj pan światło: o, tu! Co to jest?

— Na Boga! ślad bosej nogi! Gipsowy, biały ślad...
— Rany! o i tu i tu... Prowadzi na próg... Tu stała... Chodźmy za drzwi... Widzi pan?
— Tak, ślad na śniegu... Panie Walenty, ja zwarzuję!...
— Pan Bóg nas ochroni... Strach pomyśleć... I żeby goła na taki ziąb... Taka chyba nic nie czuje?
Wrona nie odpowiadał; rozgorzałym wzrokiem patrzył w ślady, które opodal zupełnie zniknęły.
— Stąd pewnie poszła powietrzem, — szepnął Walenty i przeżgnął się.
— Tak, pewnie powietrzem... — mówił rzeźbiarz cicho, jak czarowany.
— Jak czarownica...
— Jak czarodziejka, — szepnął Wrona w nagłym zachwycie serca, jako on Pygmaljon, co posąg Galatei duchem i promieniem życia napelnił. Nie

znał tajemnicy tego odejścia posągu, lecz z pod ciężkich oparów lęku wy dobył zachwyt i poczuł się w wielkiej dumie, że oto on go stworzył takim cudem miłości i takim napięciem twórczym, że posąg ożył.
Kiedy w strachu niesamowitym coraz bardziej grzędnący, odszedł pan Walenty z roztrofną duszą po raz pierwszy nad brzeg zwątpienia przywiedziona, aby z mądrą kobyłą swoją pogadać o djabełskim zdarzeniu, rzeźbiarz usiadł w pracowni na tapczanie i rozmyślał burzliwie, a błyskawice zygzakami biegły od jego serca do głowy i z powrotem, co na tak małej przestrzeni wielki i katastrofalny utworzyło chaos.
Ponad mroczne tonie strachu wleciawszy na skrzydłach zachwycenia, śpiewała dusza rzeźbiarza.

(D. c. n.)

Ośmy cud świata

Na skinienie ręki maharadży
staje pałac z bajki

Kopja Wersalu nad Gangesem

Między wielu cudami, które synowi swemu i następcy zostawił maharadża z Indore, zrezygnowawszy sam z tronu i usunawszy się w zacisze życia prywatnego, na największą uwagę zasługuje przeszliczny pałac o 33 salach.

Pałacu tego nie wykonano jeszcze zupełnie, wkrótce jednak otrzyma go nowy właściciel.

Wszystkie części, z wyjątkiem szkieletu, sporządzono w Anglii. W ciągu lat 5 wielkie okręty niosły z Londynu do Indji cenne ładunki, przeznaczone na budowę pałacu.

Wśród mebli największą uwagę budzi precyzyjne, srebrne łożo, na którym nowy maharadża spocznie już niedługo.

Pałac w Indore budowano na wzór najcenniejszych i najświetniejszych cacek architektury, jakie wysłańcy indyjscy znaleźli w Europie.

Jest to niezaprzeczenie jedna z najkosztowniejszych budowli współczesnych. Dość powiedzieć, że jedynie urządzenie wnętrza pałacu kosztować będzie 200 tysięcy funtów szterlingów (około 9 milionów złotych). Wszystkie przewożone z Londynu szczegóły były tak świetnie opakowane i z taką pieczołowitością niesione, że zaledwie dwie wazy porcelanowe uległy zniszczeniu.

Fabrykanci i dekoratorzy angielscy otrzymali polecenie urządzenia pałacu możliwie wspaniale i kosztownie. Ponieważ maharadża płacił za wszystko dobrze, więc polecenie to spełniono najdokładniej.

Według opisów pałacu sala tronowa i apartamenty przyległe urządzone na wzór sławnych sal pałacu Petit Trianon w Wersalu. Posadzki sporządzono z najdroższych gatunków mahoni. Sufit w sali tronowej ozdobiono artystycznymi malowidłami, wykonanymi przez francuskiego artystę Remeu.

Rzeczą niezaprzeczenie godną widzenia w pałacu jest tron; zrobiony on jest z przeszlicznie rzeźbionego i bogato sadzonego złotem mahoni. Sama materja, którą obity jest fotel tronowy, kosztuje około 27 tysięcy złotych.

Ale częścią najkosztowniej-

szą pałacu jest podobno łazienka; co do niej budowniczowie otrzymali specjalny rozkaz nie oszczędzania niczego. W łazience ściany, podłoga, sufit i wielki głęboko wbudowany rezerwoar z wodą sporządzono z najdroższego marmuru. Urządzenie łazienki samej kosztowało z górą 100 tysięcy złotych!

Tak się robi karierę w Ameryce

Z potraconego przez wszystkich posłańca

Potentatem i głową 6 milionowego New Yorku

Wielkie zwycięstwo, jakie w ostatnich wyborach w St. Zjednoczonych odniósł obecny burmistrz New - Yorku, Alfred Smith, wysuwany już dziś na czoło, jako możliwy prezydent St. Zjednoczonych po Coolidge'u, zwróciło na niego uwagę nie tylko społeczeństwa amerykańskiego, lecz i Europy.

Smith zwycięstwo swe zawdzięcza nie tylko wielkiej zręczności politycznej, lecz także niezwyklej popularności. Urodził się on w r. 1873; ojciec jego był bardzo ubogim tragarzem portowym. Ponieważ wcześniej został sierotą, więc musiał opuścić szkołę początkową i wziąć się do ciężkiej

pracy; woził on, jak ojciec, towary w porcie. Pracował tak aż do czasu, gdy otrzymał miejsce na targu ryb.

Tam odkrył go jeden z kierowników demokratycznej organizacji politycznej z New Yorku i zajął się młodym Smithem. Po raz pierwszy zabiera on głos publicznie, jako 23-letni młodzieniec. Wykazuje on już wtedy, że jest znakomitym mówcą, to też zostaje zaraz członkiem zarządu gminy. Jako człowiek 30-letni Smith zostaje posłem na kongres.

Smith jest człowiekiem niezwykle opanowanym; nikt go nie widział rozgniewanym, całe otoczenie wielbi w nim wielki talent krasomówczy. Nawet jeśli go kto nie lubi, musi go szanować lub bać się. W r. 1917 Smith zostaje po raz pierwszy burmistrzem New - Yorku.

Smith jest przeciwnikiem ustawy, zakazującej spożycia alkoholu i jest to bezwarunkowo jeden z najpoważniejszych powodów, dla których staje się coraz popularniejszy.

Dramat miłosny pod
Neapolem

Morze zabrało dwoje zakochanych

W nocy z 20 na 21 listopada straszny dramat rozegrał się na wysepce Gaiola, pod Neapolem. Od pewnego czasu mieszkał tam pewien profesor, Kutenbach, wraz ze swą ukochaną. Posiadali oni własną willę, z której nie wychodzili niemal zupełnie, oddani sobie, swojej miłości.

20 listopada oboje wyszli wieczorem na obiad do pobliskiego Marechiaro; w czasie powrotu do domu ukochana profesora wpadła do morza, które tego wieczoru było bardzo wzbu-

rzne. Prof. Kutenbach wspólnie z rybakami pośpieszył na pomoc ukochanej kobiecie, chcąc ją uratować za wszelką cenę.

Ponieważ jednak wszelkie próby w tym kierunku okazały się bezowocne, Kutenbach, oszalały z bólu, sam się rzucił do morza i utonął.

Mimo bardzo dokładnych poszukiwań, zarządzonych przez władze policyjne, dotąd nie udało się odnaleźć zwłok ani profesora, ani jego ukochanej, kobiety niezwykle podobno pięknej.

Nadprokuratorowi np., o którym doskonale wiedział, że jest nieprzejednanym wrogiem karli, zapisał poważną ilość udziałów klubu gry. Kilku politykom, co do których działalności wiadomo było, że są gorliwymi zwolennikami zakazu picia alkoholu, zapisał Miller pakiet akcji browaru. Dwóch kolegów zawodowych, co do których całe miasto wiedziało, że się nie nawidzą i od lat wielu nie zamienili z sobą jednego bodaj słowa, Miller mianował wykonawcami swej ostatniej woli.

Ale nie na tem koniec. Najbardziej sensacyjną częścią testamentu Millera jest to miejsce, w którym cały niemal swój majątek zapisuje pannie Winterton za to, że go uczyniła najszczęśliwszym z ludzi. W jaki sposób? — pytacie. Poproście, gdy Miller przed 20 laty prosił o jej rękę, p. Winterton dała mu koszał!

NA SZEROKIM
ŚWIECIE

Więzienie, dające dochód

Zbadanie stosunków w więzieniu nowojorskim wykazało bardzo niezwyczajne okoliczności. Okazało się bowiem, że restaurator, któremu zleceno żywienie więźniów, zarabiał rocznie około 100 tysięcy dolarów na czysto.

Nic też dziwnego, że w ostatnich trzech miesiącach więźniowie stale chorowali na żołądek; choroby te często powodowały śmierć wobec czego prasa nowojorska narobiła wiele zrzawy, stąd właśnie rewizja i wyszytycie owych „dochodów” restauratora.

ELASTYCZNE
SZNUROWADŁA

-YO-REL-

Obuwie z temi sznurowadłami wkłada się i zdejmuje tak samo, jak pantofle domowe. Generalne Przedst. „Corefa”, Warszawa, Hoża 41/20, tel. 241-49. 359

Do nabycia w niżej wymienionych sklepach:

Jabłkowski, Bracka 25.
„Universal”, Bielańska 5.
Strus, Chmielna 9.
Rdułowicz, Al. Jerozolimskie 22.
Nowości i Wyalazłok Wystawa i Sprzedaż, Al. Jerozolimskie 13/15.
Rejmanowa, Królewska 1.
Łobożński, Krucza 22.
Giborski, Krucza 26.
L. Gross, Krucza 30.
Niemyska, Marszałkowska 56.
Feinmesser, Marszałkowska 62.
Frendler, Marszałkowska 91.
B-cia Różycki, Marszałkowska 82.
Kwiatkowski i Bolesławski, Marszałkowska 143.
Dolej, Nowy Świat 19.
„Józef”, Nowy Świat 40.
H. Obremski i S-wie, Nowy Świat 52.
L. Leszczyński, Nowy Świat 64.
Baltutis, Nowy Świat 66.
Kowalska, Nowy Świat 28.
„Wyrob Krajowy”, Nowy Świat 33.
Kieliszczek, Nowy Świat 54.
Brandysiewicz, Niecała 8.
„Jurek”, Sienna 7.
Nicki, Sienna 5/7.
Wisznickiewicz, Sienna 3.
K. Włodarczyk, Szpitalna 8.
P. Smolinski, Złota 25.
„Szewc”, Żorawia 2.
H. Obremski i S-wie, Senatorska 27.

Wacław Grubiński.

Zmarszczki

rozprowadza, oczyszcza cerę, nadaje twarzy świeży, młodzieńczy wygląd, znany krem 267

ABARID

Do nabycia we wszystkich perfumeryjach i składach aptecznych.

KREM BAYADÈRE

firmy: „Parfumerie d'Orient”
WARSZAWA

Wygładza, wybiela skórę natychmiast po użyciu. Nie plami, nie brudzi, cera staje się matową, elastyczną i młodzieńczo świeżą. Prosimy spróbować aby się przekonać, że tak jest naprawdę. Na obecny sezon jest to środek niezbędny w każdym domu. Znakomity po gołeniu. Żądać w lepszych składach perfumeryjnych i aptecznych. 340

Znana Angielska
wytwórnia obuwia

Kazimierza Kasperowicza

poleca na obstatunek luksusowe obuwie mezzkie, damskie i sportowe. SKLEP Widok 18. 346

Z TEATRÓW

TEATR LETNI

„TAJEMNICA POWODZENIA” — komedja w 3-ch aktach James'a Montgomery'ego. Przekład Andrzeja Marka. Reżyserował p. E. Chaberski

Amerykańska sztuka „detektywina” z kobietami na drugim planie. Na pierwszym planie są pieniądze. Pieniądze są kobietą tej sztuki, heroiną, uwodzicielką, pięknością, przedmiotem westchnień, snów i szaleństw; dla nich wszystkie myśli, dla nich bicie serca, dla nich zgrzytanie zębów i bezsenne noce. Francuskie przysłowie, że ludor podoba się wszystkim, James Montgomery demonstruje na dolarze. Co czas to waluta. Dzisiaj wyszedł z mody ludor, dzisiaj wszedł w

modę dolar. Sezon dolara. A że my płyniemy z prądem mody, więc wczoraj na widok dużej paki dolarów wpadliśmy w rzetelne podniecenie. Co tu ukrywać: oklaskiwaliśmy dolary przy podniesionej kurtynie. Wstąpił w nas duch! Wydawało nam się, że i my możemy, jeżeli tylko tak porządnie zechcemy, (a od jutra, oczywiście, zechcemy), że i my możemy robić wielkie pieniądze. Jakgdybyśmy się obudzili. Do wczoraj gnuśnieśmy spali, ale od jutra zaczniemy wesoło robić mają-

tek. Pieniądze to kwestja naszej woli, energii, uporu i dobrego humoru.

Jak się dwunogie komfortowe zwierzę, zwane człowiekiem, roznamiętnia, gdy je postawić wobec możliwości szybkiego zrobienia fortuny, pokazał nam wczoraj drugi akt, wybornie wyreżyserowany przez p. Chaberskiego i pierwszorzędnie zagrany przez wszystkich artystów.

Pikanterją „Tajemnicy powodzenia” jest stała niepewność, czy pieniądze którymi operują dwaj główni bohaterowie, są prawdziwe, czy fałszywe. Pieniądze są prawdziwe, fałszywy jest tylko końcowy efekt darcia tych pieniędzy. Ten efekt nie leży logicznie na linii akcji, ani amerykańskiej moralności widowiskowej. Byłbym za tem, aby go skasować, bo z człowieka sympatycznie sprytnego robi kryminalistę i z pe-

wnością autorowi nie powstał w głowie.

Tego arcydowcipnie przedsiębiorczego biznesmana świetnie grał p. Zelwerowicz, rzadka jedynie zapominając o spokoju, jako o zasadniczym charakterze tej postaci, o spokoju w ruchach i wyrazie twarzy, o tym spokoju, który gentlemanowi Westowi nadaje tajemniczość, piętno zagadkowości. W obliczu policji Captain West powinien być zawsze, zawsze, spokojny, aż podejrzenie spokojny.

P. Różycki grał sportsmana w partji, zwanej „milioner lub nędzary”, z rasową anglosaską powściągliwością — znakomicie.

Wiele radości sprawiał nam swoją wyborną siłą komiczną p. Rapacki, jako niepewny swego autorytetu małżonek i ojciec.

Zawieszeni na zawrotnej wysokości technicy

Przygotowują gwiazdkę

Antena dla fal na 1000 mtr.

Na terenie fortu mokotowskiego wreszcie intensywna praca nad ukończeniem żelaznej konstrukcji wież antenowych nowej dużej radiostacji.

Całkowitą konstrukcję tych wież wykonała w kraju z krajowego surowca przy pomocy polskich inżynierów fabryka Fitznera i Gampera. Budowę wież doprowadzono już do 60 metrów wysokości, tak, że pozostały jeszcze do zmontowania niecałe trzy przęsła wierzchołków. Ciekawa jest praca monterów i techników, którzy w karkołomnych pozycjach zawieszeni często w powietrzu na wysokości kilkudziesięciu metrów nieraz na wąskiej tylko sztabie żelaznej, pracują nad skomplikowanym montażem konstrukcji.

Prace nad ustawieniem skomplikowanej aparatury radiostacji są również na ukończeniu, tak, że rozpoczęto nawet próby sprawności niektórych aparatów.

Według przewidywań inżynierów, kierujących budową radiostacji, rozpocznie ona już w najbliższych dniach próbne nadawania na fali tysiącmetrowej.

Antena systemu angielskiego jest już również ukończona i oczekuje tylko zawieszenia na wieżach imponującej, bo 83-metrowej wysokości, które będą widoczne w dużym promieniu wokół Warszawy.

Prawdopodobnie w drugiej

połowie grudnia, a z pewnością na gwiazdkę, będziemy się mogli delektować audycjami, nadawanymi przez nową radiostację, która technicznie będzie na wyższym poziomie i odbiór jej będzie bardziej precyzyjny i czysty.

Przed „Tygodniem Ruchu Ulicznego”

Kto źle chodzi — sam sobie szkodzi

Dziś, o godzinie 8 wieczorem w lokalu Automobilkłuba Polskiego odbędzie się posiedzenie sekcji propagandowej Komitetu „Tygodnia Ruchu Ulicznego”.

Jak się dowiadujemy, sekcja propagandowa poza wyzyskaniem całego szeregu instruktorów i prelegentów nosi się z zamiarem wydania w „Tygodniu Ruchu Ulicznego” specjalnej broszurki, która będzie wydawana publiczności bezpłatnie. Prócz tego sekcja zamierza akcję propagandową rozsze-

żyć na wszystkie teatry, kina i miejsca widowiskowe w ten sposób, że przed każdym spektaklem specjalnie uproszony

prelegent, kilka minut poświęci zapoznaniu publiczności z zasadami prawidłowego chodzenia po ulicy.

Obrona własna czy jej przekroczenie

Zabójstwo wynikiem sprawy honorowej

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczyła się świeżo rozprawa budząca wielkie zainteresowanie.

Naskutek przetrwania pertaktacji honorowych pomiędzy pp. Dzierdziejowskim i Karnickim-Smolańskim

sekundanci p. K. spisali jednostronny protokół. Po otrzymaniu tego dokumentu p. Dzierdziejewski w asystencji swoich siostrzeńców braci Bądzkiewiczów, studentów Uniwersytetu Stefana Batorego, zaszczcił się na ulicy oczekując nadejścia p. Karnickiego a spotkawszy się z tym ostatnim oko w oko dotkliwie obił go kijem. Podczas napadu wywiązała się obustronna strzelanina zakończona tragicznie gdyż jeden z młodych Bądzkiewiczów padł trupem ugodzony kulą Karnickiego. W rezultacie prokurator pociągnął Karnickiego do odpowiedzialności za zabójstwo dokonane w uniesieniu.

Ekspert powołany przez prokuratora, prof. Wróblewski orzekł, iż dokonany przez p. Dzierdziejewskiego napad jest rzeczą z punktu widzenia psychologicznego najzupełniej usprawiedliwioną, zaś z punktu widzenia wymogów kodeksu karnego winien być zakwalifikowany jako „wyższa konieczność” — skutkująca zupełną niekaralnością czynu.

Stanowisko to zatakował w swoim przemówieniu obrońca Karnickiego adwokat Niedzielski, stojąc na stanowisku, iż tego rodzaju opinia wypowiedziana przez profesora uniwersytetu uwłacza godności wysokiej uczelni oraz sieje zgorzniecie wśród uniwersyteckiej młodzieży.

Karnickiego skazano na 3 mies. twierdzy.

której przewodniczył mec. Waydel.

Co do mej opinii, to aczkolwiek dzielnicy staromiejskiej nie wykluczam, jednak nie zgodziłbym się na Zapiecek.

Myślałem o Placu Krasińskich, jednak nie ustaliłem jeszcze swego zdania w tej sprawie.

Narazie czekam na opinię wspomnianej Komisji, którą postaram się przynaglić, aby swą opinię zechciała jaknajprędzej zakomunikować Radzie Miejskiej.

Zdanie twórcy pomnika Chopina, prof. Szymanowskiego jest następujące:

Pomnik Kilińskiego winien stać na Rynku Starego Miasta. Plac powyższy i artystycznie i duchowo najbardziej odpowiada celowi.

Znany i ceniony historyk, dyrektor Muzeum Narodowego pułk. Gembarzewski:

Na ul. Miodowej stał pałac ambasady rosyjskiej, tyły którego wychodziły na Podwale i tutaj zapewne na Piekielku lub też w bliskości znajdował się jeden z punktów strategicznych, z którego pułk. Kiliński kierował akcją zdobycia ambasady. Pomnik, stojący na tym miejscu byłby uplastycznieniem bohaterskiego ducha Starej Warszawy z końca 18-go wieku.

Tradycji zaś Piekielka, jako miejsca kaźni dawno lud warszawski zapomniał i argument ten zdaje się być mało ważki.

Drugie miejsce, to ulica Szeroki Dunaj, również żywo przypominająca życie Kilińskiego.

Profesor Politechniki warszawskiej p. Noakowski:

Jestem za postawieniem pomnika na Rynku Starego Miasta.

P. Stefan Kamiński:

Proponuję, ażeby pomnik Jana Kilińskiego stanął na pl. Napoleona.

P. Stefanja Banasiak:

Jako najodpowiedniejsze miejsce na pomnik J. Kilińskiego, uważam pl. Napoleona lub przed pałacem Prymasowskim.

INSTYTUT WSCHODNI

w Warszawie

Zapoczątkowuje spis polaków, którzy przebywali w Azji (nie wyłączając Kaukazu i Syberji) oraz zbiera dane o Polakach: podróżnikach i badaczach Wschodu (ich fotografie, życiorysy, dzieła).

Ze względu na doniosłe znaczenie dla Kraju naszego wykazania, co polacy zrobili na Wschodzie i dla Wschodu, oraz j. tym zasobem wiedzy teoretycznej i praktycznej o Wschodzie rozporządzamy, pożądanym jest, żeby osoby, które Wschód znają i tam pracowały, nie omieszkaly podać swych adresów, w celu porozumienia się z niemi względnie przesłania im blankietu ankietowego. Kancelaria Instytutu otwarta w godz. 11—13, 18—20, Żórawia 1. m. I (prócz czwartków i dni świątecznych).

MAGAZYN WYTWORNEGO OBUWIA MĘSKIEGO i DAMSKIEGO
WŁASNEJ WYTWÓRNI

KWIATKOWSKI i BOLESŁAWSKI

383

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 143, TEL. 40-64.

MAGAZYN OBUWIA
MĘSKIEGO, DAMSKIEGO i SPORTOWEGO

ANTONI ŚWIERSZCZ

Warszawa Telefon 262-28 Nowy Świat 32.

Poleca znane z dobroci wszelkie obuwie wyrobu własnego.

Echa krwawego dramatu przy ul. Złotej

Za lichwą mieszkaniową — do więzienia

Głośny był swego czasu krwawy dramat w domu przy ul. Złotej 5 na tle handlu mieszkaniami: gdy doszła do skutku sprzedaż mieszkania, nowy lokator p. Kazimierz Markowski mieszkanie zajął a poprzedni p. Rybakiewicz otrzymał za nie czeki, nie mające pokrycia, a więc bez wartości i został bez dachu nad głową. W

silnem zdenerwowaniu Rybakiewicz usiłował zabić Markowskiego, raniąc go strzałem z rewolweru w policzek i szyję, a sobie odebrał życie.

Markowski „wygrzebał się” z rani, żyjąc zdrowo nadal popadł znów w zatarg o tle mieszkaniowem. Stał się mianowicie przed Sądem Okręgowym pod zarzutem przestępstwa lichwy mieszkaniowej względem p. Pastewki, jako oskarżony o pobranie 1400 złotych za odstąpienie mu swego mieszkania, wraz z właścicielem domu inż. Pietruszką, oskarżonym o wzięcie dwustu złotych za udzielenie swej zgody na tę „sprzedaż”.

Sędzia Bogatko (w trybie uproszonym) na zasadzie art. 19 i 23 ustawy o lichwie wojennej wydał wyrok uniewinniający inż. Pietruszkę, a skazujący Markowskiego na dwa miesiące więzienia.

ALEKSANDER BŁAŻEJOWSKI.

21)

TAJEMNICA HOTELU PRZY ULICY CHMIELNEJ

— Nie rozumiem — zdziwił się Trzysiński. — Słyszałem, że wielkie dzieła przychodzą na świat jako wykwit talentu, tak nieoczekiwany i nieobliczalny, jak wylew lawy z krateru. Wiem, że małe dzieła mogą się rodzić z chęci zysku, ale o przymusie przyznam że pierwszy raz słyszę...

— A jednak i przymus może zrodzić sztukę. Pragnąłbym, by pan nigdy nie dowiedział się, jak takie dzieła powstają.

— Oczywiście, że teraz jeszcze mniej rozumiem, jak przedtem. Ale przebacz pan, panie Ludwiku, że wtrącam się w nie swoje rzeczy. Mam dużo przyjaznych uczuć dla pana, jestem tak stary, że z wieku mógłbym być pana ojcem, a starzy uzurpują sobie wiele, a czasem podświadomie są i brutalni. I ja nie jestem inny jak starcy i dlatego brutalnie pytam: Czy pańskie domowe stosunki nie są zbyt uciążliwe?

— Teraz ja nie rozumiem dyrektora.

— Więc powiem jeszcze wyraźniej. Czy pewny pan jest, że pańska przyjaciółka dobrze oddziaływała na pana psychikę, twórczość i nerwy?

Karnicki był pytaniem zaskoczony. Nie odpowiedział, siedział oparty łokciami o stół, a długie, drżące palce wplątał w włosy. Zdawało się, że to nie ręce, ale jakiś poczwarny, płaski polip siedzi na jego głowie i wolno porusza mackami. Trzysiński poprawił się w krześle, zapalił papierosa.

— Nie lubi pan, panie Ludwiku, odpowiadać na kłopotliwe pytania. A może obawia się pan źle mówić o swej przyjaciółce... Miesiąc jednak temu ja właśnie byłem żarliwym obrońcą Krzeszówny przed atakami pańskiego przyjaciela. W rozmowie z nim wyraziłem wątpliwość, czy nie jest ona zbyt silnym motorem dla poruszania takiej maszyny, jak pan. I dziś tylko z taką wątpliwością wobec pana występuję. Znam pańską przyjaciółkę dłużej od pana. Niech się pan nie obrusza... ale dawniej... i dla mnie starego nie była obojętna. Poznałem ją bliżej i wyrobiłem sobie o niej sąd: Piękna kobieta, ale histeryczka. Większa i lepsza aktorka w życiu codziennym, aniżeli na scenie i dlatego nigdy nie będzie ani dobrą przyjaciółką, ani wielką artystką. Jeśli ktoś gra cały dzień, musi być wieczorem w godzinie przedstawienia zmęczony. Pan widocznie nie doszedł jeszcze do stadium krytycznego patrzenia na swoją przyjaciółkę. Im później to przyjdzie, tem gorzej...

Trzysiński nalał Karnickiemu i sobie filiżankę czarnej kawy, potem mówił jakby sam do siebie.

— Przekonany jestem, że wyraz „dyskrecja” to wynalazek kobiet. One wmówiły w nas mężczyzn, że

odzieranie ich ze szat uludy przed drugim mężczyzną, to brak gentlemanerii, to podłość. W ten sposób zamknęły nam usta na kłódkę. Gdyby mąż mógł wszystko opowiedzieć o swej żonie przed kandydatem na kochanka, samą prawdą ocaliłby swój honor, a jego ustrzegł przed wielu niespodziankami. Mam przyjaciela, którego żona uciekła z kochankiem. Po upływie roku młody człowiek przybiegł do męża, ukląkł przed nim i w stanie czarnej rozpaczki prosił o radę, jak uwolnić się od strasznej kobiety: Mój przyjaciel nie triumfował, zmartwił się szczerze, ale coż mógł poradzić? — Dlaczego nie spytał mnie pan rok temu, kim jest moja żona, wtedy byłbym pana ostrzegł, — odpowiedział mój przyjaciel z wyrzutem — dziś jednak zapóźno...

Bezwątpienia zaoszczędzilibyśmy sobie wiele zmartwień i kłopotów, gdybyśmy mogli spytać swego poprzednika, kim jest kobieta, która wydaje się nam ideałem. Ale nie wielu podzieliłoby się swoim doświadczeniem... Jedni ze złościwości, drudzy z obawy przed zarzutem niedyskrecji. Tak, niewątpliwie kobiety wydały nakaz milczenia. Wymyśliły to bardzo sprytnie. To im pomaga znakomicie do przetrwania się ciągle w nowy ideał dla nowego kochanka, gdy poprzednikowi zatrąła już życie. A jednak kobiety tak nam są potrzebne dla pracy, dla dzwigniania świata naprzód. Bardzo to dziwne...

Karnicki zbudził się z zamyślenia.

(D. c. n.)

OSTATNI TYDZIEŃ KONKURSU

Czy pani nadesłała już swoją fotografię?

Nr. 411.

Nr. 410.

Nr. 403.

Nr. 407.

Nr. 402.

Nr. 408.

Pierwszy grudnia — termin zamknięcia listy zgłoszeń do konkursu na gwiazdy filmowe, — zbliża się.

W redakcji naszej zgromadziliśmy już dla Komitetu Organizacyjnego konkursu pokazną ilość fotografii pięknych niewiast. Równocześnie otrzymaliśmy szereg zgłoszeń do konkursu ze strony osób, które z

tych lub innych względów nie mogą sobie pozwolić na kilkunastozłotowy nieprzewidywany wydatek.

Komitet Organizacyjny w myśl zasady, na mocy której udział w konkursie nie powinien za sobą pociągać żadnych kosztów, chętnie dopomoże tym kobietom.

W miastach prowincjonalnych należy się zwrócić do lokalnego kina prowadzącego konkurs, które chętnie udzieli informacji w tej sprawie.

Data i miejsce fotografowania w Warszawie nie są jeszcze dokładnie ustalone, w dniach jednak najbliższych czytelniczki nasze na łamach ABC znajdą miarodajne informacje.

Nr. 404.

Lepiej mi wśród clownów, niż wśród bohaterskich amantów

Od Petrogradzkiej Opery do Warszawskiego Cyrku

Rozmowa z p. Zabojkina

Na arenę cyrkową, zalana światłem barwnych reflektorów, sływa wraz z muzyką grupka tancerek.

Leciutko, zwiewnie wiję się po szkarlatnym kregu różnobarwny wąż.

Wybiega primaballerina. Jak motyl unosi się na skrzydłach z gazy, oko nie nadąży chwycić jej szybkich, jak błyskawica ruchów. Muzyka, taniec, kostiumy zespolone w śliczną całość zdaje się wypływać samą z siebie, takie to lekkie.

A ileż w tem kryje się pracy? Ile wysiłku? Ile pomysłów?

W skromnej cyrkowej garderobie, przyjmuje nas p. Zabojkina. Zmęczona tańcem odpoczywa.

— Jakim sposobem, pani, primaballerina, znalazła się na arenie cyrkowej?

— Kiedy wybuchła rewolucja bolszewicka, tańczyłam w Petrogradzie. Najprzód zabroniono nam tańczyć. My wam pokażem golonozje! — wolali czerwoni komisarze.

Nie chciałam się rozstać ze sceną. Zaczęłam wraz z mężem występować w duetach śpiewnych, uciekliśmy na Ukrainę.

Panie! Co tam się działo?! Co trzy dni zmieniał się rząd, jak w kinematografie: dwa razy na tydzień zmiana programu.

Stamtąd ucieklam do Rumunii, a później do Polski. Tutaj początkowo chciałam się zaangażować do opery

Intrygi zakulisowe... Pan rozumie... Dałam spokój. Zaczęłam objeżdżać prowincję i oto w Wilnie zorganizowałam zespół, który pan dziś widział.

Zaproponowali mi engagement do cyrku. Początkowo bałam się, ale niech mi pan wierzy, nie żałuję, że się zdecydowałam. Tak, dobrych i kulturalnych ludzi jak tu, nie znajdzie pan niedzie za kulami teatrów. Żadnych zaczepiek. Żadnych brudów. A to dla mnie ważne. W moim zespole pracują same młode dziewczyny.

— Czy praca z takim zespołem jest bardzo ciężka i na czym polega?

— O, pracy jest moc. Ćwiczymy po kilka godzin dziennie. A poza tem, trzeba obmyśleć kostiumy, wynaleźć muzykę, stworzyć całą koncepcję sceniczną. To ciężka praca.

— Jeszcze jedno pytanie. Jakie ma pani zamiary na przyszłość?

— Mam kilka propozycji zagranicznych. Ale najprzód chcę stworzyć zespół według zupełnie nowej koncepcji. Chcę nawrócić do ancien regime'u. Nowoczesne zespoły girls nie zaspakajają moich aspiracji artystycznych. Chcę stworzyć coś pośredniego pomiędzy dawnym ensemble baletowym, a dzisiejszymi girlsami. Taniec nowoczesny to nie jest sztuka. Trzeba powrócić do starych, klasycznych wzorów. Wtedy stwo-

rzymy na ich kanwie coś naprawdę pięknego.

Co robiłbyś?

— Co robiłbyś, gdybyś się dowiedział, że wygrałeś milion?
— Długi, ma się rozumieć.

Dla naszych pań

Jak przechować letnie rzeczy przez zimę?

Chcąc utrzymać w porządku letnią garderobę, nie wystarczy powiesić ją tylko lub ułożyć w szafie. Suknie do prania muszą być przedtem dobrze wyprane i wyprasowane, gdyż po dłuższym leżeniu piorą się daleko trudniej a przez to samo i niszeją. Suknie welniane i jedwabne należy dobrze wyczyścić, usunąć plamy, a plisy i fałdy zafasterygować, tak, aby z nastaniem wiosny były gotowe do włożenia. Taksamo z kostjumami i płaszczami, Zeby przez okres zimowy garderoba się nie zakurzyła, najlepiej pozawieszając wszystko na wieszakach i nakryć pokrowcami, które można uszyć ze starych materiałów np. przescieradeł.

Mira.

Tom Jack

Niema więzów, z którychby się nie wyzwolił.

Liliana Gisch

Oddawna niewidziana świetlana Liliana Gisch ukaze się w dniach najbliższych na jednym z ekranów Warszawy w przepięknym 10-aktowym dramacie p. t. „Noce Florenckie” (Romola), reżyserowanym przez Henryka Kinga.

SEKRETARZ REDAKCJI PRZYJMUJE OD 6 — 7 W.

CENA OGŁOSZEŃ: W tekście 1 mm. na 1 szp. (łam pięcioszpaltowy) — 50 gr., Komunikaty — 75 gr. Zwyczajne (łam 10-szpalt.) — 15 gr., Drobne 1 słowo — 10 gr.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i zamiejscowa Zł. 4.50.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 13550

Adres Redakcji i Admin.: Szpitalna 12. Tel. Redakcji 91-25, 91-60. Tel. adm. 91-62.

Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny ABC Warszawa.

Redaktor naczelny: Stanisław Strzetelski.

Sp. Akc. Zakł. Graf. „Drukarnia Polska”
Warszawa, Szpitalna 12. Telefony: 172-22 i 117-98.

Wydawca: Mazowiecka Spółka Wydawnicza.